

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Friderici Forneri Theologiae Doctoris Canonici Ecclesiae
Collegiatæ diui Stephani Bambergæ, De Temulentia
Malo, Eiusque Remediis, Variis Item Scitu Iucundissimis,
nec non vtilissimis de rebus, quæ in ...**

Förner, Friedrich

Ingolstadii, 1603

Cap. XXIV. Detractiones à conuiuiis expellendæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45433

*Lyrosth. in
Theatro,
volum. 2.
lib. 18. Tit.
Taciturni;
Eralm. l. 8.
Apoph.*

Demaratus in conuiuiali quodam confessu rogatus, Vtrum ob stultitiam, an ob sermonis inopiam fileret. *Atqui stultus*, inquit, *ne possit quidem silere*. Euripides cuidam opprobranti graucolentia oris, argute respondit. *Multa nimirum in illo occulta computruerunt*: Significans, se posse continere arcana. Decipiuntur ergo qui hoc preclarum existimant, n grauisimorum virorum confessibus nunquam fileant, sed semper aliquid, siue rotundum, siue tortum, aut curuū, garriant, cum id certissimum sit fatuitatis indicium: vt contra silentiū, vbi loquendi tempus nō est, prudentia luculentissimū argumeutum,

CAPVT XXIV.

Detractiones à conuiuio expellenda.

OMnem proximi fugiendam iniuriam, dum conuiuio insitis, monet oportunè sapiens. *In conuiuio vini non arguas proximum, & non despicias eum, in iucunditate illius; verba improprij non dicas illi; & non premas eum in repetendo.* Maior verò ipsi contumelia vix posset inferri, quàm famam eius, clam vulnerando, calumniis. Nam vt S. Thomas ait. *Detractio secundum genus suum, est maius peccatum, quàm furtum; quia magis nocuum. Melius est nomen bonum, quàm diuitie multae.*

*Eccl. 31,
22. q. 73.
o 3.
Prov. 22.
Detractio
grauis
crimi-
nis.*

*Parie 3,
cap. 20.
Detractio
conuiuio
perfamili-
tatem.*

Est verò hoc vitium conuiuio à natura quasi agnatum, vt vix vnquam ab ipsis diuelli, aut separari possit. Vnde Gregorius in suo pastorali. *Nisi enim mordax loquacitas epulis addictos raperet, Diues ille, qui epulatus quotidie splendide dicitur, in lingua grauius non arderet; dicens, Pater Abraham, miserere mei, & mitte Lazarum, vt intingat extremum digiti sui in aqua, vt refrigerec linguam meam, quia crucior in hac*

flam-

flamma. Quibus profecto verbis ostenditur, quia epulando quotidie, crebrius in lingua peccauerat, proximi famam lacerando, totus ardens, refrigerare se in lingua precipue requiret.

Audiant rabidi canes, qui nunquam non ad mordendam, atque excarnificandam aliorum famam, dentes exacuunt. Audiant S. Pauli sententiam. *Mal- 1. Cor. 6:*
edici regnum Dei non possidebunt. Audiant isti larua- *in scilicet*

rum luctatores, qui, vt eleganter Lucianus, *σκιομα-
χῶσι πρὸς ἀπόντας*, Vmbaticam pugnam contra ab-
sentes pugnant, qui manu altera, non raro panem, al-
tera lapidem ostentant, qui persæpè calidum ac fri-
gidum, vno ex ore flant; audiant, inquam, & ante-
quam alios calumnia petant, in suosmet sinus inspu-
ant prius, manticamq; propriam excutientes, secum
habitent, & norint, quam sit sibi curta supellex. In-
tueantur exempla veterum, quantoperè hoc ma-
lum oderint. Alexander Macedo, cum familiaris
quidam, aduersarium suum traduceret, altera ma-
nu aurem obstruxisse fertur, vt illam puram absen-
ti relinqueret. Vespasianus & Titus Imp; adeo hu-
iusmodi, alienæ famæ obrectatores, insectati sunt, &
odio persecuti, veluti publico exitio destinatos, vt
flagellis cælos, per Amphitheatri arenam spectan-
dos, traducerent. Domitianus, inter Imperij monstra
connumerat^o, hac in re solum sapere visus est, quod
detractores contempserit, & ab vrbe expulerit, hanc
vocem diligenter vsurpans. *Obrectatores & calum-
natores, qui non castigat irritat.* De quo sic Platina
scripsit. *Quales igitur estimandi sunt ij, quos etiam sce-
lestus Imperator, odio habuit? Ac merito quidem; Con-
tra superbos enim, iracundos, violentos, fures, prædones,
sicarios, inuidos, sunt nobis inuenta remedia; Contra*

Antonius
in Melis-
sapor. 1.
serm. 57.
Alexand.
ab Alex.
l. 3. Genial.
cap. 22.

L. x. de op-
timo ciue.

Dd § hos

hos verò nullum, cum versuti, vafri, subdoli, fallaces sint, ac prius opprimant, quàm tale aliquid suspicari possit. Quare S. Augustinus Possidonio teste, (hunc alij Pelsidium vocant) sic huiusmodi obrectationes auertabatur, vt mensæ suæ hoc distichon superinscripserit.

*Quisquis amat, dictis, absentium rodere vitam,
Hanc mensam vetitam, nouerit esse sibi.*

Non rarò etiam coepiscopos suos, alijs obrectantes, grauius obiurgauit, seseq; , aut deleturum verus illos, aut abiturum minatus est.

Fugiendum itaq; omne genus detractationis, apertum illud sit ac nudum, siue rectum ac fucatum.

Stimul. virtutum li. 3, ca. 22. Quid enim refert, ait Guilielmus Baldefanus, vt non adlatres, si vel sine adlatratu mordes? Quid mihi prodest, quod te vel malo indolere, aut etiam illachrymari fingas, vel virtutem aliquam meam laudes, si paulo post, instar vespæ, vel scorpionis, lingue aculeum mihi infixum relinquant, & conclusionem orationis veluti reflexa cauda, sic famam meam inficias, tanquam si capitalis sis inimicus?

Quid agendum auditu detractationibus.

Bono itaq; viro quid faciendum, huiusmodi detractationes, in consensibus audienti? si possit ac valeat reprimat eiusmodi Zoilos, & quæ dicta sunt neget; sin verò inficiari tuta fide non possit; taceat, ac vultu tristi, atq; exasperata fronte, sibi plurimum displicere ostendat: hoc contra calumniatores optimum esse antidotum, ex sacris etiam scripturis liquet. *Prou. 25. Ventus Aquilo dissipat pluias, & facies tristis linguam detrahentem.* Quod ipsum de Xenocrate legitur; qui cum casu quodam inter maledicos quosdam foret, atq; illis ex more obrectantibus, aliorum absentium famæ, subtristis tacuit. Interrogatus, cur frontem non exporrigeret? *Quia locutum me ali-*

*Prou. 25.
Theatr. vit. hum. vol. 2 l. 15.
Tit. Taciturni.*

quando pœnituit, tacuisse nunquam. Si nec istud proficiat, à confesso potius iudico abscedendum, exemplo Sancti Patris Augustini, ni alia quadam re introducta, venenati sermones queant interrumpi.

CAPVT XXV.

Modestia seruanda in comestionibus.

Breui methodo omnia, quæ hîc latè tractari possent, comprehendit spiritus sanctus, in Ecclesiastico. *Vtere quasi homo frugi, his, quæ apponuntur: Vt non cum manducas, multum odio habearis.* *Eccl. 31*
Cessa prior, causa disciplina: & noli nimius esse, ne fortè offendas. Et si in medio multorum sedisti, prior illis ne extendas manum tuam, nec prior poscas bibere. *In Epist.*
 De eadem re S. Bernardus. *Obseruandus, inquit, est cibi modus, quadam, & terminus & quantitas: fugienda quoque sunt superflua, & adulterina condimenta. Obseruandus est modus, vt non effundat, qui comedit, animam suam super omnem cibum: Tempus, ne ante horam. Qualitas, quibus vritur communitas fraternitatis, excepta caussa manifesta infirmitatis.*

Modestia itaq; quam hîc inuestigamus, præcipuè cernitur in gestu corporis componendo. Nonnullos est reperire, qui confestim, vbi accubuere, ad indicandam insatiabilem gulæ ingluuiè, & abdominis cupiditatem, insolita, immodestissimaq; membrorum omniû mobilitate afficiuntur. Oculis totâ perlustrant mensam, omnes perrant dapes, anhelant cupidis faucibus, prurientib⁹ dentib⁹, properant, scindunt frangunt, perunt, rapiunt, vorant, non vt homines, gn poti⁹ vt famelici canes: nondû quod ori ingesserunt, est deglutitû, & aliud, vt buccæ vtricularum instar rurgeant, inuehitur: Plus oculis quàm ore, plus

ore